Kiállításokról

Nagybányai festők

A múzeumi hónap keretében nyílt meg a nagybányai festők műveiből összeállított kiállítás. A nagybányai festők jelentősége a magyar festészet történetében igen nagy. A korábbi festészettel szemben modernebb, szabadabb felfogást képviseltek. Amit az irodalomban a Nyugat jelentett, ugyanazt a szerepet töltötte be Nagybánya festészetünkben: egy frissebb művészetszemlélet, egy maradi szellemmel való szembefordulást. A természet szépségeinek új módon való tükrözése lett a cél és a megvalósulás. Nem egy festészeti modort adtak, melyet jól-rosszul bárki utánozhat, vagy átvehet, hanem új szellemet, melyet Nagybánya legnagyobbjai alakítottak ki. Festészetünk mai gyökerei ide nyúlnak vissza és hatásuk ma is élő.

Nagybánya legnagyobb művészegyénisége Ferenczy Károly. Nagy lélegzetű munkáiból láthatjuk a Józsefet eladják testvérei című gyönyörű képét. Melegbarnába ágyazott figuráinak kompozíciója, ritmusa mesteri. A Cigányok című alkotása erőteljes színakkordjai mellett remekbeszabott karakterfiguráival nyűgöz le. A Három királyok tanulmánya kisebb méretű képei között talán a legszebb. Megragad a Hegyi beszéd lírai ihletettsége, s a Dombtetőn című képének nagyszerű panorámája. Réti Istvánt mint nagy pedagógust és kiváló festőt tiszteljük. A Honvédtemetés döbbenetes erejű alkotás. Iványi Grünwald Béla egyik legszebb képe az Otthon. Meghittséget és melegséget sugároz. A Ruhaszárítás a levegő vibrációjára épített színpompás kép, akárcsak Nyilasy Sándor Kertben című képe. Hollósi Simon tájképei, Torma János Talpra magyar vázlatai erőteljes ecsetkezeléssel, mély színekkel ragad meg. Ma is élő nagy festőink, Czóbel Béla (Önarckép), Kmetty János (Uzsonnázók) című képei is méltók a nagybányai halhatatlanokhoz.

Beszédes Kornél akvarelljei

A Kárász utcai Képcsarnokban nyílt meg Beszédes Kornél festőművész 29 akvarelljéből álló kiállítása. Beszédes művészete nem ismeretlen a tárlatlátogatók előtt. *Önálló kiállítással ugyan még nem jelentkezett*, de minden jelentősebb kiállításon találkozhattunk képeivel. *Fő műfajában, az akvarellben sokrétű technikát ismer* és alkalmaz. Képei derűsek, üdék, lírai ihletettségűek, kulturált előadásmódúak.

Kiállított művei — egy kivételével — tájképek. Rendkívül tárgyias, a természet minden finomságára érzékeny festő képei mértékletes előadásúak. Nem akar meghökkenteni. Közvetlen egyszerűségével minden képe meghitt hangulatot teremt. Emellett *konstruktív, erőteljesebb megoldásokat is keres.* Barna vagy színes kontúrokkal összefogott, finoman tört kontraszt színek jellemzők a *Tisza reggel*, a *Téli kikötő* című képeire. Koloritja általában visszatartott, de nem hiányoznak a plener ragyogó színárnyalatai sem. Az *Őszi tájkép* vörös és melegszürke ellentétét levegősé teszi a fák érzékeny rajza. Szépek a *Naplemente* izzó vörösei, a *Balaton ősszel* pasztellszínei, a Téli kikötő komorszürkéi, feketéi és a *Veszprémi táj* konstruktivizmusa.

Beszédes Kornél tárlata maradandó élményeket hagy a látogatóban. Egyes képeiben már benne rejlenek olyan új vonások, melyek művészi fejlődésében tovább segíthetik.

Dér István

A megyei néprajzi pályázat nyertesei

A múzeumi hónap megnyitása alkalmával került sor a szegedi Móra Ferenc Múzeumban az 1962/63. évi Csongrád megyei néprajzi és nyelvjárási gyűjtőpályázat ünnepélyes eredményhirdetésére. Az I. díjat (1000 Ft) a bíráló bizottság *dr. Börcsök* Vince szegedi tanárnak ítélte *A szegedi szőlőkultúra világából* című pályamunkájáért. II. díjat (800 Ft) kapott *Grynaeus* Tamás *Nadály és nadályos* című tanulmányáért, míg a III. díjat (500 Ft) *Papp* Imre szentesi parasztember kapta *A szentesi kemence múltja és jelene* című dolgozatáért. Ketten részesültek IV. díjban (400—400 Ft), *Asztalos* P. Kálmán *Csanádpalota monográfiája* és *Belovai* Sándor *Kenyérsütés Algyőn* című munkájukért. Ugyancsak két V. díjat osztottak ki (300—300 Ft), *Zöldy* Pálnak *A laikus népi tanító az 1900 körüli években* című, és több más dolgozatáért és *Virágh* Jánosnak *Feledésbe merülő kaszapróbák* című munkájáért. *Huszka* Lajos (Szatymaz) és *Vastag* József (Röszke) értékes könyvjutalomban részesült.

A pályamunkák egyik példánya a Néprajzi Múzeum Adattárába került, másik példányát a szegedi Móra Ferenc Etnológiai Adattára őrzi.

A Csongrád Megyei Tanács V. B. Művelődésügyi Osztálya és a Megyei Múzeumok Igazgatósága a következőkben rendszeresen meghirdeti a néprajzi és nyelvjárási gyűjtőpályázatot. Az 1963/64. évi pályázatra szóló felhívás a közeljövőben jelenik meg.

Szegedi Gázmű azonnali belépéssel felvesz
lakatost, gázszerelőt, fűtőt
és segédmunkásokat. 9233

3-án, csütörtökön este
disznóforos vacsora
a Tisza Szálló éttermében
FARKAS JÓZSEF és népi zenekara muzsikál, magyar nótákat énekel SZŰCS SÁNDOR.
Belépődíj nincs. Asztalfoglalás 13-71 telefonon.
S 83909

Új típusú tankönyv

A Tankönyvkiadó Vállalat munkatársai már hosszabb ideje tankönyvelméleti kutatásokat végeznek külföldi, s részben hazai források alapján, hogy tisztázzák: milyen tankönyvből sajátíthatják el legkönnyebben az iskolai anyagot a felnőtt »diákok«. Megállapították, hogy a legcélravezetőbb, ha csak a lényeget tartalmazó és a legfontosabb fogalmakat grafikailag is bemutató tankönyvet adnak a dolgozók iskolái tanulóinak kezébe. A vizsgálódások eredményei alapján el is készült az a kísérleti biológiakönyv, amelyet a gimnáziumok esti és levelező tagozatain az idei tanévben már be is vezetnek.

Az új típusú tankönyv érdekessége, hogy egyharmada szöveg, kétharmada grafikai, illusztrációs anyag. A 164 oldalas könyvben kereken 300 illusztráció található, köztük mikrofotók, egész oldalas úgynevezett áttekintő táblák, sőt neves fényképészek művészi felvételei is.

Lesz elegendő mokka

A kereskedelem 250 vagonos rendelésével szemben tavaly 275 vagon mokkacukrot gyártott a cukoripar az idei ellátásra, a nyár közepe óta azonban mégis hiánycikk ez a kedvelt cukorfajta. Kiürültek a nagy- és a kiskereskedelmi raktárak. Az ország 11 cukorgyára közül kettőben készítenek mokkát. A szerencsi gyár szeptember 10-én, a kaposvári pedig szeptember 17-én kezdte meg a gyártást. A tervek szerint ötszáz vagon mokkacukrot gyárt az idei szezonban az ipar, nyolcvan százalékkal többet, mint tavaly, s így előreláthatólag jövőre nem kell tartani hiánytól.

Tanuló-balesetbiztosítás az egyetemeken

Az általános és a középiskolák után most — az 1963/64. tanévtől — bevezették a tanuló-balesetbiztosítást az egyetemeken és a főiskolákon is. Az új biztosítást a felsőfokú oktatási intézmények nappali tagozatú hallgatói köthetik meg. A biztosítás — amelynek díja tanulmányi félévenként 10 forint — nemcsak a foglalkozáson történt balesetekre, hanem az intézményen kívül és a szünidőben előforduló balesetekre is vonatkozik.

Irodalmi vitaestek

A Magyar Írók Szövetsége dél-magyarországi csoportjának 1963—64. évi programja kedden este *Csoór* István *Galagonyagally* című, a Tiszatáj Kiskönyvtár sorozatban megjelent elbeszéléskötetének vitájával kezdődött meg. Dr. *Kovács* Sándor Iván, a Tiszatáj kritikai rovatának vezetője mondott vitaindító referátumot.

E vita után sűrűn követik egymást az írócsoport rendezvényei. Következő estjükön, október 11-én, pénteken *Németh* Ferenc újabb verseiről rendeznek vitát.

Kovács Sándor kétszeres vidéki bajnok

A Szegedi VSE legjobb birkózói hétről hétre nagy versenyeken indulnak. Legutóbb Győrött léptek szőnyegre, ahol az országos vidéki kötöttfogású bajnokságon két első helyet szereztek. A váltósúlyban Kovács Sándor megismételte a szabadfogású bajnokságon aratott győzelmét, s így kétszeres vidéki bajnok lett. A félnehézsúlyban Höhn József győzött, és még egy harmadik hely került haza Szegedre a Rába-parti városból: Batki János a félnehézsúlyban ért el helyezést. A VSE három versenyzője most a magyar bajnokságra készül, amelyet az ország legjobb birkózóinak részvételével a hónap végén négy napon át kötöttfogásban és szabadfogásban rendeznek meg Budapesten.

Befejeződött a kerékpáros-bajnokság

Az 1963. évi délterületi kerékpáros-bajnokságban nyolc egyesület versenyzői vettek részt. Hét fordulót bonyolítottak le, s az összesített eredmények alapján a területbajnok a Kecskeméti TE lett. A szegediek közül a Móravárosi Kinizsi legénysége szerepelt legjobban. A bajnokság végeredménye a következő: 1. Kecskeméti TE 692 pont, 2. Móravárosi Kinizsi 651 pont, 3. Békéscsabai Előre 604 pont, 4. Szegedi Postás 597 pont, 5. Szegedi VSE 585 pont, 6. Szolnoki Kinizsi 348 pont, 7. Kiskunfélegyházi Vasas 187 pont, 8. Orosházi Faipari SK 71 pont.

A Kinizsinél *Tombácz* Ferenc most szerzett másodosztályú minősítést, az ifjúságiaknál *Csamangó* Antal, a serdülők között pedig *Tiralla* Mihály győzött az idén több alkalommal a második helyen végzett élelmezési csapatból.

SPORT

Készülődés a jugoszláv válogatott ellen

Mezőhegyesen játszott az utánpótlás-válogatott

Beszámoltunk már arról, hogy a magyar labdarúgás a hét végén négy mérkőzésen méri össze tudását a jugoszlávokkal. Az utánpótlás-csapatok szombaton délután Szegeden a SZEAC-stadionban találkoznak egymással. Előkészületként válogatottjaink tegnap barátságos mérkőzéseket játszottak. Az utánpótlásgárda Mezőhegyesen vendégszerepelt, ahol *az ottani NB III-as MEDOSZ ellen 4:2 (2:1) arányban nyert.* A huszonhárom éven aluliak góljai közül Ráczi és Karába kettőt-kettőt szerzett.

A belgrádi találkozóra készülő A válogatott Budafokon *pályaavató keretében* mérkőzött meg a helyi NB I/B-osztályban szereplő együttessel.

A válogatott—Budafok 10:1 (4:0). Az A csapat a következő összeállításban kezdett: Szentmihályi — Sóvári, Mészöly, Sárosi — Palotai, Nógrádi — Göröcs, Machos, Albert, Tichy, Fenyvesi dr. A válogatottak közül különösen Machos volt elemében. Góllövő: Machos 5, Albert 2, Göröcs, Tichy és Fenyvesi dr., illetve: Finster.

Az ugyancsak Belgrádba készülő ifjúsági válogatott Hódmezővásárhelyen az NB III élén álló H. MEDOSZ-tól 2:1 (1:0) arányú vereséget szenvedett. Itt a gólokat Nagynémedi, Zsótér, illetve: Kalocsai szerezték. A magyar B válogatott tegnap Szarvason az SZSC ellen 18:0 (6:0) arányban nyert.

Új sportkönyvek

Verseny- és játékszabályok

A szabálykönyvek sorozatában legutóbb három sportág, az atlétika, a súlyemelés és a természetjárás füzetei jelentek meg. Az atlétika, és a súlyemelés a két legelterjedtebb kiegészítő sportnak számít, s így a szabályok ma már nemcsak az illető két sportág versenyzőit érdeklik, hanem mindazokat, akik sokoldalúan, korszerűen edzenek. A természetjárás könyvecskéje a sportág idén elfogadott új nemzetközi szabályait részletezi. Ezek ismerete fontos a szövetség tagjai, a versenybirák, az edzők, a versenyzők és a szakosztályvezetők részére egyaránt.

Három világbajnokság Amerikában

Három népszerű sportág — a vívás, a birkózás és az ökölvívás — legjobbjainak vetélkedése tavaly tengeren túli országokban zajlott le, s a magyarok mind a három világbajnokságon sikeresen szerepeltek. A könyv — amely a Népsport Kiskönyvtára sorozatban jelent meg — nemcsak a versenyek lefolyását ismerteti, hanem a szerzők élménybeszámolóikban sok mindenről, az európaiaknak szokatlan dolgokról is beszámolnak. Bepillantást nyerhetünk Buenos Aires, Toledó és Mexikó City életébe, érdekes fényképeket közölnek, bár az események középpontjában a világbajnokságok nagy küzdelmei állnak. Az eleljétől végig érdekes, és sok helyen humorral fűszerezett történeteket Sákovics József, Borbély Pál, Matura Mihály, Peterdi Pál és Nagy Imre írták.

A Móraváros a megyei rangadó esélyese

Ma lesz a Móravárosi Kinizsi—Szegedi Spartacus megyei labdarúgó-mérkőzés a Cserepes sori pályán délután negyed 4 órai kezdettel. A Kinizsi még nem vesztett pontot, a Spartacus pedig csak egyet, s így az eredmény döntő lehet az őszi elsőség szempontjából. Érdekes, hogy a Spartacus gólaránya jobb, ezzel szemben a pályaelőny a Kinizsi mellett szól. Az eddigi találkozók egált mutatnak: az elmúlt években nyolc egymás elleni mérkőzésből mindkét fél hármat nyert meg, és kétszer döntetlen eredmény született. Otthonában mindkét csapat csak egy-egy pontot vesztett. A gólarány 18:14 a Spartacus javára.

A rangadó tehát nagy küzdelmet és szoros eredményt ígér. A móravárosiak vasárnap idegenben négy gólt lőttek a Szentesi Honvéd kapujába, a Spartacus csak nehezen nyert idehaza a másik szentesi csapat, a Kinizsi ellen. A pillanatnyi forma — és mint már említettük, a pályaelőny — alapján a Móravárosi Kinizsi egy-két gólos győzelme várható, de ha a Spartacus csatárainak kijön a lépés, és meg tudják zavarni a hazaiak védelmét, könnyen lehet döntetlen az eredmény.

S=O=R=O=K=B=A=N

Tegnap rendezték meg a Népstadionban a Magyarország—Nagy-Britannia válogatott atlétikai viadal első napi küzdelmeit, amely után a férfiaknál 53:53 pontarány alakult ki, a nőknél pedig a magyar csapat 25:23-ra vezet.

*

A megyei tekebajnokságban meglepetésnek számít, hogy a Szegedi Előre az őszi idényben kitűnően szerepel. A közlekedésiek legutóbb az SZVSE II.-öt győzték le 6:2 arányban. A táblázat első helyén a Szegedi Kender áll 76,5 ponttal. A forduló legjobbjai: Bálint (Kender) 467, Csányi I. (Sz. Helyiipar) 461, Apró (Postás) 460 fa.

*

A városi-járási összevont labdarúgó-bajnokság eredményei. I. osztály: Baktó—Röszke 5:1. Helyiipar—Postás 3:1. Juta—Előre 3:0. Algyő—Deszk 2:1. Üllés—Tápé 1:1. Újszentiván—Ásotthalom 3:1. II. osztály: Lemezgyár—Kübekháza 0:0. Pusztamérges—Ruzsa 4:1. Bordány—Zákányszék 10:0. A Tiszasziget—Szatymaz és a MEDOSZ—Bőrösök mérkőzés a Tiszasziget, illetve a MEDOSZ hibájából elmaradt.

*

A mai barátságos labdarúgó-mérkőzések műsora: SZEAC—Sz. Dózsa, SZEAC-stadion, 3 óra. UTC—SZVSE, Újszeged, 3 óra.

*

Szerdán Budapesten a Hungária úti pályán labdarúgó-mérkőzést játszottak a kupagyőztesek tornája tizenhatos mezőnyébe jutásáért: MTK—Szófiai Szlávia 1:0 (1:0). 7000 néző. Vezette: Babaucek (osztrák). A győztes gólt a 9. percben Sándor egyéni játék után szerezte meg. A visszavágót október 9-én Szófiában játsszák.

MÉH-nyereménytárgyak sorsolásán nyertek

1 db kerékpárt Horváth János Szeged, Pusztaszeri utca 15. szám.
1 db karórát Németh István Szeged, Boross J. u. 7. sz.
1 db karórát Vincze István Hmv.-hely, Tanya, Kutasi u. 1131. sz.
1 db Pajtás fényképezőgépet Dombai Margitka Szentes, Kossuth u. 2. sz.
1 db Pajtás fényképezőgépet Szabó Zsuzsa Hmv.-hely, Erdélyi u. 7. sz.

Ezenkívül még 95 db nyereménytárgyat nyertek a megye területéről. A nyertesek írásbeli értesítést kapnak az átvétel időpontjáról és helyéről is.

SZEGEDI nyerteseknél az átvétel időpontja *1963. okt. 4.*, helye: Szeged, Szent István tér 12. szám.

HÓDMEZŐVÁSÁRHELYIEKNÉL *1963 október 7.* MÉH-telep, Hódmezővásárhely.

MAKÓIAKNÁL *1963. október 9.* MÉH-telep, Makó.

Vegyeseknek postán küldjük el a nyereménytárgyakat.

S. 84025

Szeged város területén kövezett út melletti, nagy udvarral és nagy melléképülettel rendelkező
házingatlant
keresünk megvételre. MESZÖV Szeged I. Deák Ferenc utca 20. szám. 9197

DÉL-MAGYARORSZÁG
A Magyar Szocialista Munkáspárt Csongrád megyei és Szeged városi bizottságának lapja.
Megjelenik hétfő kivételével mindennap.
Szerkeszti a szerkesztő bizottság
Főszerkesztő: dr. Lőkös Zoltán
Szerkesztőség: Szeged, Magyar Tanácsköztársaság útja 10.
Telefon: 35-35. 30-03
Éjszakai telefon: 35-06
Kiadja a Csongrád Megyei Lapkiadó Vállalat
Felelős kiadó: Kovács László
Kiadóhivatal: Szeged, Klauzál tér 3.
Telefon: 35-00. 31-10.
(Beküldött kéziratot nem őrzünk meg és nem adunk vissza.)
A lapot nyomja a Szegedi Nyomda Vállalat Szeged, Kárász u. 9.
INDEX: 25 053
Terjesztik a Csongrád megyei postahivatalok. Előfizetési díj egy hónapra 12 Ft. Előfizethető bármely postahivatalnál és kézbesítőnél.